

L U D

ORGAN POLSKIEGO TOWARZYSTWA LUDOZNAWCZEGO
I KOMITETU NAUK ETNOLOGICZNYCH
POLSKIEJ AKADEMII NAUK

TOM LXXX ZA ROK 1996

L U D

ORGAN POLSKIEGO TOWARZYSTWA
LUDOZNAWCZEGO

I

KOMITETU NAUK ETNOLOGICZNYCH

ORGANE DE LA SOCIÉTÉ POLONAISE D'ETHNOLOGIE
ET DU COMITÉ DES SCIENCES ETHNOLOGIQUES
ZAŁOŻONY W ROKU

1895

PRZEZ

ANTONIEGO KALINĘ

OGÓLNEGO ZBIORU

TOM LXXX

ZA ROK 1996

P O L S K I E T O W A R Z Y S T W O L U D O Z N A W C Z E

KOMITET NAUK ETNOLOGICZNYCH POLSKIEJ AKADEMII NAUK
POZNAŃ – WARSZAWA – WROCŁAW 1996

KOMITET REDAKCYJNY

Maria Biernacka, Zbigniew Jasiewicz – przewodniczący,
Bronisława Kopczyńska-Jaworska, Anna Kowalska-Lewicka,
Antoni Kuczyński – sekretarz.

ZESPÓŁ REDAKCYJNY

Redaktor naczelny – Zbigniew Jasiewicz
Zastępca redaktora naczelnego – Jacek Bednarski
Sekretarz redakcji – Monika Leonowicz

Tłumaczenie streszczeń angielskich:
Marek Wilezyński

Ms inw. 013

ISSN 0076-1435

Publikacja dofinansowana przez Komitet Badań Naukowych
i Ministerstwo Kultury i Sztuki

POLSKIE TOWARZYSTWO LUDOZNAWCZE – WROCŁAW 1996
ADMINISTRACJA: 50-139 WROCŁAW, UL. SZEWSKA 36
REDAKCJA: 61-809 POZNAŃ, UL. ŚW. MARCIN 78

DRUK: ZAKŁAD POLIGRAFICZNO-WYDAWNICZY M-DRUK W WĄGROWCU

Tom 80. „Ludu” zawiera referaty prezentowane na uroczystości jubileuszowej i konferencji „Przeszłość i teraźniejszość etnologii polskiej. W stulecie Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego”, zorganizowanych we Wrocławiu od 9 do 11 września 1995 roku oraz materiały z teki redakcyjnej (część referatów została zamieszczona w tomie 78. „Ludu”).

Red.

SPIS TREŚCI

I. MATERIAŁY Z KONFERENCJI „PRZESZŁOŚĆ I TERAZNIEJSZOŚĆ ETNOLOGII POLSKIEJ. W STULECIE POLSKIEGO TOWARZYSTWA LUDOZNAWCZEGO”

Bronisława K o p e z y ń s k a - J a w o r s k a, Zbigniew J a s i e w i c z, Perspektywy Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego u progu drugiego stulecia jego działalności	15
Zbigniew J a s i e w i c z, Kilka uwag o przeszłości i terażniejszości etnologii polskiej. W stulecie Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego	21
Roman K y r c z i w, Związki uczonych ukraińskich z Polskim Towarzystwem Ludoznawczym	31
Stepan P a w l u k, Oksana S a p e l a k, Etnografia w Galicji w końcu XIX i na początku XX wieku	39
Wiktor E. G u s i e w, Etnologia a badania nad folklorem w nauce polskiej i rosyjskiej	47
Dušan D r l j a č a, Kontakty etniczne galicyjsko-bośniackie w roku 1895	55
Illa J o h a n s e n, Etnologiczne badania nad artefaktami w końcu XX wieku	67
Oleh H r y n i w, Kształtowanie się nowoczesnego narodu ukraińskiego. Aspekt historyczny i etnologiczny	77
Roderyk L a n g e, Rozwój choreologii w Polsce	85
James L. P e a c o c k, Amerykańskie Towarzystwo Antropologiczne i antropologia amerykańska	91
Han E. V e r m e u l e n, Stowarzyszenia antropologiczne, etnologiczne i etnograficzne. Spojrzenie porównawcze	99

II. STUDIA I MATERIAŁY

Andrzej Z a p o r o w s k i, Otto – Wittgenstein – religia	103
Hanna B u r s z t a, Wojciech B u r s z t a, Względność i uniwersalność. Rzecz o uwi- kaniu	119
Marcin B r o c k i, Język i ciało. O wzajemnym związku dwóch systemów semiotycznych	129
Zbigniew L i b e r a, Adam P a l u c h, Ślina – „sok” ciała	145
Zygmunt K l o d n i e k i, Zachodnie wpływy kulturowe a etnograficzne zróżnicowanie obszaru Polski	157
Wojciech L y s i a k, Stanisława Witkiewicza myśl i realizacje przetworzenia kultury ludowej.	169
Piotr K o h l e r, Zielnik Seweryna Udzieli – dokumentacja pracy <i>Rośliny w wierzeniach ludu krakowskiego</i>	179
Adam B a r t o s z, Problematyka cygańska w muzealnictwie polskim	187
Karol B u r d o n, Upadek meteorytu „Łowicz” w roku 1935 w relacjach zebranych ponad pół wieku później	195
Anna B a r s k a, Grobowce świętych marabutów jako ośrodki kultu w Tunezji i Algierii	201
Konrad G o r n y, Wybrane elementy szamańskich rytuałów inicjacyjnych Altajczyków.	211
Joanna L e w i c k a, Indiański światopogląd ekologiczny a kształtowanie się panindianizmu	223
Joanna B a r, Organizacja ekspedycji badawczej na kontynencie afrykańskim u progu XX wieku na podstawie relacji Jana Czekanowskiego.	237

- Rodzime i obce diabły w dziejach kultury polskiej. Na marginesie pracy Michała Rozka. *Diabeł w kulturze polskiej. Szkice z dziejów motywu i postaci*. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa – Kraków 1993 (Krzysztof Bracha) 247

IV. RECENZJE

- Carlo Ginzburg, *Hexensabbat. Entzifferung einer nächtlichen Geschichte*. Fischer Taschenbuch Verlag, Frankfurt am Main 1993 (Krzysztof Szkulatowski) 259
- Mieczysław Trojan, *Wprowadzenie do etnologii Europy. Orientacje, problemy, założenia badawcze*. Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego. Acta Universitatis Wratislaviensis No 1634. Ethnologica 3, Wrocław 1994 (Jacek Bednarski) 261
- Mitologie popularne. Szkice z antropologii współczesności*, red. Dariusz Czaja. „Universitas”, Kraków 1994 (Małgorzata Maciejewska; Alicja Werschler) 263
- Andrzej Mięga, Lech Mróz, *Cyganie. Odmienność i nietolerancja*. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994 (Wojciech Olszewski) 267
- Eva Davidová, *Cesty Romů. Romano Drom 1945-1990*. Olomouc 1995 (Adam Bartosz) 271
- Joseph and Yehudit Shadur, *Jewish papercuts. A history and guide*. Judah L. Magnes Museum, Berkeley, California. Gefen Publishing House Ltd., Jerusalem 1994 (Olga Goldberg- Mulkiewicz) 272
- Nadia Zlatanova-Strenk, *Rodowody. Idea wspólnoty w przekazach rodowodowych (na wybranym materiale słowiańskim)*. Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 1994 (Dorota Świtala) 275
- Polacy w Moldowie mówią o sobie*. wybór i wstęp ks. Edward Walewander. Lublin 1995 (Ryszard Kantor) 277
- Teresa Lewińska, *Kolorowy świat zabawek. Zabawki ludowe w Polsce*. Kielce 1995 (Ryszard Kantor) 278
- Barbara Jedynak, *Obyczaje domu polskiego w czasach niewoli 1795-1918*. Lublin 1996 (Ryszard Kantor) 279
- Bogumiła Szurowa, *Przemiany osadnictwa wiejskiego na Kielecczyźnie w dobie powłasczeniowej. Zmiany układu przestrzennego wsi*. Kielce 1995 (Ryszard Kantor) 280
- Elżbieta Kotarska, *Artyści spod strzechy*. Wydawnictwo PTTK „Kraj”. Warszawa 1993 (Ewa Fryś-Pietraszkowa) 281
- Jerzy Litwin, *Polskie szkutnictwo ludowe XX wieku*. Gdańsk 1995 (Ryszard Kantor) 282
- Materiały do etnografii miasta*, red. A. Stawarz, Ośrodek Badania Kultury Miasta IPZ im. P. Hulki-Laskowskiego, Żyrardów 1992-1994 (Mirosława Foltynowicz) 283
- Jacek Kolbuszewski, *Tatry. Literacka tradycja motywu gór*. Kraków 1995; Witold Piksa, *Spojrzenie na Tatry poprzez wieki. Od pierwszych wzmianek do Oświecenia*. Kraków – Wrocław 1995 (Ryszard Kantor) 286
- Weihnachtsgeschichten aus Oberschlesien*, Hrsg. Gundel Paulsen. Husum Druck-und Verlagsgesellschaft, Husum 1988 (Dorota Świtala) 288
- Krystyna Kossakowska-Jarosz, *Polskie kalendarze górnośląskie. Szkice monograficzne*. Opole 1994 (Joanna Świtala-Mastalerz) 290
- Tradycyjne zwyczaje i obrzędy śląskie*. Wypisy, wybór, oprac., wstęp i uwagi wprowadz. T. Smolińska, Opole 1994 (Krystyna Kossakowska-Jarosz) 293
- Dziennik Józefa Kopcia brygadiera wojsk polskich. Z rękopisu Biblioteki Czartoryskich opracowali i wydali Antoni Kuczyński i Zbigniew Wójcik*. Polskie Towarzystwo Ludoznawcze. „Biblioteka Żesłańca”, Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”, Warszawa – Wrocław 1995 (Roman Karczmarszuk) 296
- Bronisław Piłsudski, „*Dorogoj Lev Jakovlevič...*” (Listy do L. J. Sternberga, 1893-1917), red. W.M. Łatyszew, Južno-Sachalinsk 1996 (Joanna Bar) 297

<i>Między Wschodem a Zachodem</i> , red. Piotr Stawiński, Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Częstochowie, Częstochowa 1995; „Rocznik Muzułmański” R.4, t.3, 1995, Stowarzyszenie Jedność Muzułmańska, Instytut Muzułmański, red. imam Mahmud Taha Żuk, Warszawa 1995 (<i>Zbigniew Wójcik</i>)	299
--	-----

V. KRONIKA

Sprawozdanie z działalności Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego, za okres od września 1993 roku do września 1994 oraz od września 1994 roku do września 1995 (<i>Magdalena Rostworowska</i>)	303
70. Walne Zgromadzenie Delegatów Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego, Łódź, 29 września 1994 (<i>Maria Niewiadomska, Jolanta Kościelska</i>)	311
71. Walne Zgromadzenie Delegatów Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego, Wrocław, 9 września 1995 (<i>Jolanta Kościelska, Maria Niewiadomska-Rudnicka</i>)	314
Sprawozdanie z działalności Ośrodka Dokumentacji i Informacji Etnograficznej Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego za okres od września 1993 roku do września 1994 oraz od września 1994 roku do września 1995 (<i>Bronisława Kopeczyńska-Jaworska</i>)	315
Sprawozdanie z prac Redakcji Dziel Wszystkich Oskara Kolberga za okres od września 1994 roku do sierpnia 1995 (<i>Bogusław Linette</i>)	318
Uroczystości jubileuszowe 100-lecia Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego, Wrocław, 9-11 września 1995 (<i>Magdalena Rostworowska, Paulina Suchecka, Zygmunt Kłodnicki</i>)	320
Konferencja „Przeszłość i teraźniejszość etnologii polskiej. W stulecie Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego”, Wrocław, 10-11 września 1995 (<i>Władysław Baranowski, Zbigniew Jasiewicz, Bronisława Kopeczyńska-Jaworska, Anna Kowalska-Lewicka, Aleksander Posern-Zieliński</i>)	323
Międzynarodowe Seminarium – „O wdrożeniu »Zaleceń ochrony kultury tradycyjnej i ludowej« w krajach Europy Centralnej i Wschodniej”, Strażnice (Morawy), 18-24 czerwca 1995 (<i>Bronisława Kopeczyńska-Jaworska</i>).	327
„Ekologia i folklor”, Druga Międzynarodowa Konferencja, Łódź, 3-6 czerwca 1994 (<i>Maria Lukowska, Violetta Przerembska</i>)	330
Sesja popularnonaukowa – „Oredowniczko nasza. Kult Matki Bożej w polskiej kulturze ludowej”, Kraków, 24 października 1995 (<i>Anna Spiss</i>)	331
Wystawa „Polskie opisanie świata” w Muzeum Etnograficznym we Wrocławiu, wrzesień 1995 – wrzesień 1996; Konferencja naukowa – „Polskie opisywanie świata. Od fascynacji egzotyką do badań antropologicznych”, Wrocław, 4-5 października 1996 (<i>Hanna Golla</i>)	335
Seminarium polsko-słowackie dotyczące etnologii miasta – „Etniczne i społeczne zróżnicowanie miasta na przykładzie Warszawy i Bratysławy (do 1939 roku)”, Warszawa, 8-10 października 1996 (<i>Jolanta Wiśniewska</i>)	337
„Etnologia i antropologia kulturowa a badania kultur regionalnych i regionalizmu w społeczeństwach nowoczesnych” – konferencja Uniwersytetu Śląskiego – Filia w Cieszynie, Cieszyn, 23-25 października 1996 (<i>Grzegorz Odoj, Andrzej Peć</i>).	339
X Kongres AFEMAM i II Konferencja EURAMES, Aix-en-Provence, 4-7 lipca 1996 (<i>Anna Barska</i>)	341
Działalność Koła Zainteresowań Kulturą Asyryjską przy Poznańskim Oddziale PTL w okresie od października 1993 roku do maja 1996 (<i>Michael Abdalla</i>)	343

VI. IN MEMORIAM

Krzysztof Jarosław Brozi 1952-1996 (<i>Zbigniew Jasiewicz</i>)	347
Henryk Burzyński 1912-1995 (<i>Małgorzata Wilbik</i>)	349

Maria Frankowska 1906-1996 (<i>Maria Paradowska</i>)	350
Ernest Gellner 1925-1995 (<i>Michał Buchowski</i>)	353
Tadeusz Korzinek 1918-1996 (<i>Klemens J. Krzysztofowicz</i>)	355
Anna Kunczyńska-Iracka 1934-1994 (<i>Ewa Fryś-Pietraszkowa</i>)	356
Bożena Kural 1938-1995 (<i>Alicja Maleta</i>)	357
Norbert Lippóczy 1902-1996 (<i>Maria Jamrozik</i>)	357

CONTENTS

I. PROCEEDINGS OF THE CONFERENCE „THE PAST AND PRESENT OF POLISH ETHNOLOGY. ON THE CENTENNIAL OF POLISH ETHNOLOGICAL SOCIETY”

Bronisława K o p e z y ń s k a - J a w o r s k a, Zbigniew J a s i e w i c z, The Prospects of the Polish Ethnological Society at the Beginning of the Second Century of its Activity	15
Zbigniew J a s i e w i c z, Some Remarks on the Past and Present of Polish Ethnology on the Occasion of the Centennial of Polish Ethnological Society	21
Roman K y r e z i w, The Contacts of Ukrainian Scholars With the Polish Ethnological Society	31
Stepan P a w l u k, Oksana S a p e l a k, Ethnology in Galicia in the Late 19th and Early 20th Centuries	39
Wiktor E. G u s i e w, The Relationship Between Ethnology and Folklore Studies in Poland and Russia	47
Dušan D r l j a č a, Galician-Bosnian Ethnic Contacts in 1895	55
Ulla J o h a n s e n, Ethnological Studies of Artefacts at the End of the 20th Century	67
Oleh H r y n i w, The Shaping of the Modern Ukrainian Nation. Historical and Ethnological Aspects of the Process	77
Roderyk L a n g e, The Development of Choreology in Poland	85
James L. P e a c o c k, American Anthropological Society and American Anthropology.	91
Han F. V e r m e u l e n, Anthropological, Ethnological, and Ethnographical Associations. A Comparative View	99

II. STUDIES AND MATERIALS

Andrzej Z a p o r o w s k i, Otto Wittgenstein – Religion	103
Hanna B u r s z t a, Wojciech B u r s z t a, The Relative and the Universal or, on Involvement	119
Marcin B r o c k i, Language and Body. On a Mutual Relationship of two Semiotic Systems	129
Zbigniew L i b e r a, Adam P a l u c h, Saliva – Juice of the Body	145
Zygmunt K l o d n i c k i, Western Cultural Influences and Ethnographical Differences of the Territory of Poland.	157
Wojciech I. y s i a k, The Idea of Transformation of Folk Culture and its Implementation According to Stanisław Witkiewicz	169
Piotr K ö h l e r, The Herbarium of Seweryn Udziela. Documentation of the Study “Herbs in the Beliefs of the Cracow Peasants”.	179
Adam B a r t o s z, Gypsy Culture in Polish Museums	187
Karol B u r d u n, The Fall of the Meteorite “Lowicz” in 1935 According to Accounts Collected Half a Century Later.	195
Anna B a r s k a, The Tombs of Holy Marabouts as the Centres of Worship in Tunisia and Algeria	201
Konrad G ó r n y, Some Elements of Shaman Initiation Rites of the Altaians	211
Joanna L e w i c k a, Indian Ecological Worldview and the Rise of Panindianism	223
Joanna B a r, Organization of an Expedition to Africa in the Early 20th Century on the Basis of an Account of Jan Czekanowski	237

III. VIEWS AND DISCUSSIONS

- Rodzime i obce diabły w dziejach kultury polskiej. Na marginesie pracy Michała Rożka. *Diabeł w kulturze polskiej. Szkice z dziejów motywu i postaci* (Indigenous and Foreign Devils in the History of Polish Culture. On the Margins of the Study by Michał Rożek). Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa – Kraków 1993 (*Krzysztof Bracha*) 247

IV. REVIEWS

- Carlo Ginzburg, *Hexensabbat. Entzifferung einer nächtlichen Geschichte*. Fischer Taschenbuch Verlag, Frankfurt am Main 1993 (*Krzysztof Szkulatowski*) 259
- Mieczysław Trojan, *Wprowadzenie do etnologii Europy. Orientacje, problemy, założenia badawcze* (Introduction to the Ethnology of Europe. Orientations, Problems, Research Assumptions), Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Acta Universitatis Wratislaviensis No 1634, Ethnologica 3, Wrocław 1994 (*Jacek Bednarski*) 261
- Mitologie popularne. Szkice z antropologii współczesności* (Popular Mythologies. Essays on the Anthropology of the Present), ed. Dariusz Czaja, „Universitas”, Kraków 1994 (*Małgorzata Maciejewska; Alicja Werschler*) 263
- Andrzej Mirga, Lech Mróz, *Cyganie. Odmiennosc i nietolerancja* (The Gypsies. Difference and Intolerance), Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994 (*Wojciech Olszewski*) 267
- Eva Davidová, *Cesty Romů. Romano Drom 1945-1990*. Olomouc 1995 (*Adam Bartosz*) 271
- Joseph and Yehudit Shadur, *Jewish papercuts. A history and guide*. Judah L. Magnes Museum, Berkeley, California, Gefen Publishing House Ltd., Jerusalem 1994 (*Ołga Goldberg- Mulkiwicz*) 272
- Nadia Zlatanova-Strenk, *Rodowody. Idea wspólnoty w przekazach rodowodowych (na wybranym materiale słowiańskim)* (Genealogies. The Idea of Community in Genealogical Materials [A Study Based on Selected Slavic Documents]), Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 1994 (*Dorota Switala*) 275
- Polacy w Moldowie mówią o sobie* (Poles in Moldova Speak about Themselves), ed. Edward Walewander, Lublin 1995 (*Ryszard Kantor*) 277
- Teresa Lewińska, *Kolorowy świat zabawek. Zabawki ludowe w Polsce* (Colorful World of Toys. Folk Toys in Poland), Kielce 1995 (*Ryszard Kantor*) 278
- Barbara Jedynek, *Obyczaje domu polskiego w czasach niewoli 1795-1918* (Mores of the Polish Household in the Age of Partitions 1795-1918), Lublin 1996 (*Ryszard Kantor*) 279
- Bogumila Szurawa, *Przemiany osadnictwa wiejskiego na Kielecczyźnie w dobie powłaszczeniowej. Zmiany układu przestrzennego wsi* (Changes in Village Colonization in the Region of Kielce after the Land Grant Reform. Transformations of the Spatial Arrangement of Villages), Kielce 1995 (*Ryszard Kantor*) 280
- Elżbieta Kotarska, *Artyści spod strzechy* (Artists from Village Huts). Wydawnictwo PTTK „Kraj”, Warszawa 1993 (*Ewa Fryś-Pietraszkowa*) 281
- Jerzy Litwin, *Polskie szkutnictwo ludowe XX wieku* (Polish Folk Boatbuilding in the 20th Century), Gdańsk 1995 (*Ryszard Kantor*) 282
- Materiały do etnografii miasta* (Materials on the Ethnology of the City), ed. A. Stawarz, Ośrodek Badania Kultury Miasta TPŻ im. P. Hulki-Laskowskiego, Żyrardów 1992-1994 (*Miroslawa Foltynowicz*) 283
- Jacek Kolbuszewski, *Tatry. Literacka tradycja motywu gór* (The Tatra Mountains. The Literary Tradition of the Motif of Mountains), Kraków 1995; Witold Piłksa, *Spojrzenie na Tatry poprzez wieki. Od pierwszych wzmianek do Oświecenia* (The Tatra Mountains throughout Centuries. From the Earliest Accounts through the Enlightenment), Kraków – Wrocław 1995 (*Ryszard Kantor*) 286

<i>Weihnachtsgeschichten aus Oberschlesien</i> , Hrsg. Gundel Paulsen, Husum Druck-und Verlagsgesellschaft, Husum 1988 (<i>Dorota Świtala</i>)	288
Krystyna Kossakowska-Jarosz, <i>Polskie kalendarze górnośląskie. Szkic monograficzny</i> (Polish Calendars in the Upper Silesia. A Monographic Essay), Opole 1994 (<i>Joanna Świtala-Mastalerz</i>).	290
<i>Tradycyjne zwyczaje i obrzędy śląskie. Wypisy</i> (Traditional Silesian Customs and Rituals), ed. T. Smolińska, Opole 1994 (<i>Krystyna Kossakowska-Jarosz</i>)	293
<i>Dziennik Józefa Kopcia brygadiera wojsk polskich. Z rękopisu Biblioteki Czartoryskich opracowali i wydali Antoni Kuczyński i Zbigniew Wójcik</i> (Diary of Józef Kopeć, Brigadier-General of the Polish Army. On the Basis of the Manuscript in the Czartoryski Library, Edited by Antoni Kuczyński and Zbigniew Wójcik), Polskie Towarzystwo Ludoznawcze, „Biblioteka Zesłańca”, Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”, Warszawa - Wrocław 1995 (<i>Roman Karczmarczyk</i>)	296
Bronisław Pilsudski, „ <i>Dorogoj Lev Jakovlevič...</i> ” (<i>Letters to L. J. Sztternberg, 1893-1917</i>), ed. W.M. Latyszew, Južno-Sachalinsk 1996 (<i>Joanna Bar</i>)	297
<i>Między Wschodem a Zachodem</i> (Between East and West), ed. Piotr Stawiński, Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Częstochowie, Częstochowa 1995; „Rocznik Muzułmański” 4, vol. 3, 1995, Stowarzyszenie Jedność Muzułmańska, Instytut Muzułmański, ed. immam Mahmud Taha Żuk, Warszawa 1995 (<i>Zbigniew Wójcik</i>)	299

V. CRONICLE

Report on the activity of the Executive Board of the Polish Ethnological Society from September 1993 to September 1994 and from September 1994 to September 1995 (<i>Magdalena Rostworowska</i>)	303
70th General Assembly of the Delegates of the Polish Ethnological Society, Łódź, September 29, 1994 (<i>Maria Niewiadomska, Jolanta Kościelska</i>)	311
71th General Assembly of the Delegates of the Polish Ethnological Society, Wrocław, September 9, 1995 (<i>Jolanta Kościelska, Maria Niewiadomska-Rudnicka</i>)	314
Report on the activity of the Ethnological Documentation and Information Center of the Polish Ethnological Society from September 1993 to September 1994 and from September 1994 to September 1995 (<i>Bronisława Kopczyńska-Jaworska</i>)	315
Report on the work of the Editorial Board of Collected Writings of Oskar Kolberg from September 1994 to August 1995 (<i>Bogusław Linette</i>)	318
The Centennial Celebrations of the Polish Ethnological Society, Wrocław, September 9-11, 1995 (<i>Magdalena Rostworowska, Paulina Suchecka, Zygmunt Kłodnicki</i>)	320
Conference on „The Past and Present of Polish Ethnology. On the Centennial of Polish Ethnological Society”, Wrocław, September 10-11, 1995 (<i>Władysław Baranowski, Zbigniew Jasiewicz, Bronisława Kopczyńska-Jaworska, Anna Kowalska-Lewicka, Aleksander Posern-Zieliński</i>)	323
International Seminar „On the Implementation of ‘Directives Concerning the Protection of Traditional and Folk Culture’ in the Countries of Central and Eastern Europe”, Stražnice (Moravia), June 18-24, 1995 (<i>Bronisława Kopczyńska-Jaworska</i>)	327
„Ecology and Folklore”, the 2nd International Conference, Łódź, June 3-6, 1994 (<i>Maria Lukowska, Violetta Przeremska</i>)	330
„Oh, Our Intereessor! The Cult of Holy Mary in Polish Folk Culture” – a Session Open to the General Public, Cracow, October 24, 1995 (<i>Anna Spiss</i>)	331
Exhibition „Polish Description of the World” in the Ethnological Museum in Wrocław, September 1995 – September 1996; Conference on „Polish Describing of the World. From Exotic Fascinations to Anthropological Studies”, Wrocław, October 4-5, 1996 (<i>Hanna Golla</i>)	335

Polish – Slovak Seminar on the Ethnology of the City „Ethnic and Social Differentiation of the City on the Examples of Warsaw and Bratislava (until 1939)”, Warsaw, October 8-10, 1996 (<i>Jolanta Wiśniewska</i>)	337
„Ethnology and Cultural Anthropology in the Study of regional Cultures and Regionalism in Modern Societies” – a Conference at the University of Silesia – Campus in Cieszyn, Cieszyn, October 23-25, 1996 (<i>Grzegorz Odoj, Andrzej Peł</i>)	339
10th Congress of the AFEMAM and 2nd EURAMES Conference, Aix-en-Provence, July 4-7, 1996 (<i>Anna Barska</i>)	341
Activity of the Circle of Interest in Assyrian Culture at the Poznań Division of the Polish Ethnological Society from October 1993 to May 1996 (<i>Michael Abdalla</i>)	343

VI. IN MEMORIAM

Krzysztof Jarosław Brozi 1952-1996 (<i>Zbigniew Jasiewicz</i>)	347
Henryk Burzyński 1912-1995 (<i>Malgorzata Wilbik</i>)	349
Maria Frankowska 1906-1996 (<i>Maria Paradowska</i>)	350
Ernest Gellner 1925-1995 (<i>Michał Buchowski</i>)	353
Tadeusz Korzinek 1918-1996 (<i>Klemens J. Krzysztofowicz</i>)	355
Anna Kunczyńska-Iracka 1934-1994 (<i>Ewa Fryś-Pietraszkowa</i>)	356
Bożena Kural 1938-1995 (<i>Alicja Maleta</i>)	357
Norbert Lippóczy 1902-1996 (<i>Maria Jamrozik</i>)	357